

Istungidokument

**B8-0371/2018 }
B8-0374/2018 }
B8-0376/2018 }
B8-0379/2018 }
B8-0380/2018 }
B8-0381/2018 }
B8-0382/2018 } RC1**

12.9.2018

RESOLUTSIOONI ÜHISETTEPANEK

vastavalt kodukorra artikli 135 lõikele 5 ja artikli 123 lõikele 4,

millega asendatakse järgmised resolutsiooni ettepanekud:

B8-0371/2018 (Verts/ALE)

B8-0374/2018 (ECR)

B8-0376/2018 (S&D)

B8-0379/2018 (EFDD)

B8-0380/2018 (GUE/NGL)

B8-0381/2018 (PPE)

B8-0382/2018 (ALDE)

Myanmari ja ajakirjanike Wa Lone ja Kyaw Soe Oo juhtumi kohta
(2018/2841(RSP))

Cristian Dan Preda, Ramona Nicole Mănescu, Elmar Brok, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Jaromír Štětina, Laima Liucija Andrikienė, Krzysztof Hetman, Eduard Kukan, Patricija Šulin, Tomáš Zdechovský, Marijana Petir, Tunne Kelam, Elisabetta Gardini, Roberta Metsola, Csaba Sógor, Romana Tomc, Željana Zovko, Cristian-Silviu Bușoi, Giovanni La Via, Pavel Svoboda, Ivan Štefanec, Bogdan Brunon Wenta, József Nagy, Adam Szejnfeld, Stanislav Polčák, Tadeusz Zwiefka,

RC\1162785ET.docx

PE624.080v01-00 }

PE624.083v01-00 }

PE624.085v01-00 }

PE624.088v01-00 }

PE624.089v01-00 }

PE624.090v01-00 }

PE624.091v01-00 } RC1

Michaela Šojdrová, Joachim Zeller, Sandra Kalniete, Francis Zammit Dimech, David McAllister, Seán Kelly, Ivana Maletić, Deirdre Clune, Dubravka Šuica, Ivo Belet, Andrey Kovatchev, Anna Záborská, László Tóké, Milan Zver, Tokia Saïfi, Inese Vaidere

fraktsiooni PPE nimel

Elena Valenciano, Soraya Post, Neena Gill

fraktsiooni S&D nimel

Ryszard Czarnecki, Charles Tannock, Amjad Bashir, Karol Karski, Ruža Tomašić, Monica Macovei, Branislav Škripek, Sajjad Karim, Raffaele Fitto, Pirkko Ruohonen-Lerner, Jan Zahradil, Jana Žitňanská

fraktsiooni ECR nimel

Urmas Paet, Izaskun Bilbao Barandica, Ilhan Kyuchyuk, Valentinas Mazuronis, Marietje Schaake, Petras Auštrevičius, Beatriz Becerra Basterrechea, Filiz Hyusmenova, Gérard Deprez, Ivan Jakovčić, Petr Ježek, Patricia Lalonde, Louis Michel, Javier Nart, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Carolina Punset, Jozo Radoš, Frédérique Ries, Robert Rochefort, Ramon Tremosa i Balcells, Ivo Vajgl, Hilde Vautmans, Cecilia Wikström

fraktsiooni ALDE nimel

Younous Omarjee, Marie-Christine Vergiat, Patrick Le Hyaric, Kateřina Konečná, Merja Kyllönen, Tania González Peñas, Xabier Benito Ziluaga, Lola Sánchez Caldentey, Estefanía Torres Martínez, Dimitrios

Papadimoulis, Stelios Kouloglou, Barbara Spinelli, Miguel Urbán Crespo

fraktsiooni GUE/NGL nimel

Barbara Lochbihler, Jean Lambert, Judith Sargentini, Ernest Urtasun, Pascal Durand

fraktsiooni Verts/ALE nimel

Ignazio Corrao, Fabio Massimo Castaldo, Isabella Adinolfi

fraktsiooni EFDD nimel

**Euroopa Parlamendi resolutsioon Myanmaris ja ajakirjanike Wa Lone ja Kyaw Soe Oo juhtumi kohta
(2018/2841(RSP))**

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Myanmaris ja rohingjade olukorra kohta, eriti resolutsioone, mis võeti vastu 14. juunil 2018. aastal¹, 14. detsembril 2017. aastal², 14. septembril 2017. aastal³, 7. juulil 2016. aastal⁴ ja 15. detsembril 2016. aastal⁵,
- võttes arvesse Euroopa välisteenistuse pressiesindaja 3. septembri 2018. aasta avaldust Myanmaris Wa Lone ja Kyaw Soe Oo süüdimõistmise kohta ning 9. juuli 2018. aasta avaldust Myanmaris kahele Reutersi ajakirjanikule süüdistuse esitamise kohta,
- võttes arvesse nõukogu 16. oktoobri 2017. aasta ja 26. veebruari 2018. aasta järeldusi Myanmaris kohta,
- võttes arvesse nõukogu 26. aprilli 2018. aasta otsust (ÜVJP) 2018/655⁶ ja 25. juuni 2018. aasta otsust (ÜVJP) 2018/900⁷, millega kehtestatakse Myanmaris suhtes täiendavad piiravad meetmed, tugevdatakse ELi relvaembargot ning võetakse sihipäraseid meetmeid Myanmaris relvajõudude ja piirivalvepolitsei ametnike suhtes,
- võttes arvesse ÜRO Inimõiguste Nõukogu Myanmariga tegeleva sõltumatu rahvusvahelise teabekogumissmissiooni (Independent International Fact-Finding Mission on Myanmar – IIFFMM) 24. augusti 2018. aasta aruannet, mis esitatakse ÜRO Inimõiguste Nõukogu 39. istungjärgul, mis toimub 10.–28. septembril 2018. aastal,
- võttes arvesse ÜRO inimõiguste ülemvoliniku Michelle Bachelet' 3. septembri 2018. aasta avaldust,
- võttes arvesse Arakani osariigi küsimusega tegeleva ja Kofi Annani juhitava nõuandekomisjoni lõpparuannet ja soovitusi,
- võttes arvesse 1966. aasta kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti,
- võttes arvesse rahvusvahelist humanitaarõigust, Genfi konventsioone ja nende protokolle ning Rahvusvahelise Kriminaalkohtu Rooma statuuti,
- võttes arvesse 1948. aasta inimõiguste ülddeklaratsiooni,

¹ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0261.

² Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2017)0500.

³ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2017)0351.

⁴ ELT C 101, 16.3.2018, lk 134.

⁵ ELT C 238, 6.7.2018, lk 112.

⁶ ELT L 108, 27.4.2018, lk 29.

⁷ ELT L 160I, 25.6.2018, lk 9.

- võttes arvesse Kagu-Aasia Maade Assotsiatsiooni (ASEAN) hartat,
 - võttes arvesse ÜRO Julgeolekunõukogu peasekretäri 23. märtsi 2018. aasta aruannet konfliktidega seonduva seksuaalse vägivalla kohta,
 - võttes arvesse Rahvusvahelise Kriminaalkohtu I kohtueelse koja 6. septembri 2018. aasta otsust,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 135 lõiget 5 ja artikli 123 lõiget 4,
- A. arvestades, et 12. detsembril 2017. aastal vahistati meelevaldselt ja peeti kinni kaks ajakirjanikku Wa Lone ja Kyaw Soe Oo, kellele heidetakse ette Myanmaris relvajõudude (Tatmadaw) poolt Arakani osariigis toime pandud inimõiguste oluliste rikkumiste kajastamist;
- B. arvestades, et ajakirjanikele Wa Lonele ja Kyaw Soe Oole esitati seejärel süüdistused 1923. aasta riigisaladuse seaduse alusel; arvestades, et 3. septembril mõistis Myanmaris kohus nad süüdi ja määras neile karistuseks seitsmeaastase vangistuse; arvestades, et see märgilise tähtsusega juhtum õhustab Myanmaris veelgi väljendusvabadust, demokraatiat ja õigusriigi põhimõtet;
- C. arvestades, et igal kohtuistungil, mis on toimunud pärast kõnealuste ajakirjanike vahistamist 12. detsembril 2017. aastal, on arvukate rahvusvaheliste vaatlejate seas viibinud kohal ka Euroopa Liidu ja ELi liikmesriikide diplomaadid, kes on pidevalt tõstatanud selle teema Myanmaris valitsusega peetavatel aruteludel;
- D. arvestades, et teadete kohaselt vahistatakse meelevaldselt, peetakse kinni või ahistatakse kodanikuühiskonna osalejaid, sealhulgas ajakirjanikke, juriste ja inimõiguste kaitsjaid, kes väljendavad oma kriitilist suhtumist Myanmaris ametivõimudesse, eelkõige Tatmadaw ja muudesse Myanmaris julgeolekujõududesse ning nende tegevusse Arakani osariigis; arvestades, Arakani osariigis esineva vägivalla meediakajastus on sõjaväe ja valitsuse range kontrolli all;
- E. arvestades, et rohingjade inimõiguslane Wai Nu, kes viibis vangistuses 18–25 aasta vanuselt, on üks paljudest näidetest, mille puhul Myanmaris ametivõimud on niisugused aktivistid sihikule võtnud;
- F. arvestades, et endine lapssõdur Aung Ko Htwe kannab kahe ja poole aasta pikkust vanglakaristust, mis mõisteti talle ajakirjanduses antud intervjuu eest, milles ta rääkis Myanmaris sõjaväes läbi elatud isiklikest kogemustest; arvestades, et talle esitati süüdistus Myanmaris karistusseadustiku paragrahvi 505 punkti b alusel, mis on ebamääraselt sõnastatud säte, mida on sageli kasutatud väljendusvabaduse piiramiseks;
- G. arvestades, et teadete kohaselt on alates 2016. aastast vahistatud ja kinni peetud kümneid ajakirjanikke; arvestades, et Myanmaris ametivõimud kasutavad mitut repressiivset seadust, sealhulgas riigisaladuse seadust selleks, et vahistada, pidada kinni, sundida vaikima või ahistada kodanikuühiskonna osalejaid, ajakirjanikke, juriste ja

inimõiguste kaitsjaid, kes väljendavad kriitilist suhtumist Myanmaris valitsusse või selle julgeolekujõududes; arvestades, et Myanmar oli organisatsiooni Freedom House koostatud 2017. aasta ajakirjandusvabaduse edetabelis 198 riigi seas 159. kohal;

- H. arvestades, et ÜRO mandaadi alusel tegutseva IIFFMMi 24. augusti 2018. aasta aruandes jõutakse järeldusele, et kõige olulisemad inimõiguste rikkumised ja rängimad kuriteod, mille suhtes kehtib rahvusvaheline õigus ja mille hulka kuuluvad genotsiid, inimsusvastased kuriteod ja sõjakuriteod, pandi Katšini, Arakani ja Šani osariikides toime Tatmadawi, Myanmaris politseijõudude, NaSaKa (endine piiriala immigratsiooni kontrolli peakorter), Myanmaris piirivalvepolitsei ja valitsusväliste relvarühmituste poolt; arvestades, et aruandes on ühtlasi märgitud, et Arakani rohingjade päästearmee korraldas rohingjade kogukonna veelgi suuremaks survestamiseks Arakani osariigi põhjaosas koordineeritud rünnakuid ühe sõjaväebaasi ja mitme julgeolekujõudude välikeskuse vastu; arvestades, et aruandes nõutakse ka rahvusvahelisel tasandil korraldatavaid uurimisi ja süüdistuse esitamisi Myanmaris sõjaväe vanemkomandöride ja niisuguste isikute suhtes, kes on vastutavad rohingjade vastu suunatud jõhkrate massikuritegude toimepaneku eest; arvestades, et Myanmar ei nõustunud nende järeldustega;
- I. arvestades, et IIFFMMi aruandes märgitakse, et Myanmaris riiginõunik ning Nobeli rahupreemia ja Sahharovi auhinna laureaat Aung San Suu Kyi ei ole kasutanud oma *de facto* positsiooni valitsusjuhina ega moraalselt autoriteeti Arakani osariigis toimuvate sündmuste tõkestamiseks või ärahoidmiseks; arvestades, et ka tsiviilasutused on aidanud kaasa jõhkrate massikuritegude toimepanekule oma tegevuse või tegevusetusega, eelkõige alusetute kuulujuttude levitamise, Tatmadawi väärtegude eitamise, sõltumatute uurimiste takistamise ja asitõendite hävitamise ignoreerimisega;
- J. arvestades, et 8. septembril 2018. aastal kinnitas Rahvusvaheline Kriminaalkohus, et ta võib mõista kohut seoses rohingjade väidetava Myanmarist Bangladeshis küüditamisega;
- K. arvestades, et Myanmaris on kasutatud sotsiaalmeedia platvorme selleks, et levitada laimukampaaniaid ning vandenõuteooriaid, mis on suunatud riigis elavate rohingjade ja moslemite vastu;
- L. arvestades, et rohingjad on suurim Myanmaris elav moslemikogukond ning enamik neist elab Arakani osariigis; arvestades, et tagasihoidlike hinnangute kohaselt on saanud surma 10 000 inimest; arvestades, et alates 2017. aasta augustist on turvalisuse kaalutlustel põgenenud Bangladeshis rohkem kui 700 000 rohingjat, kellest umbes 500 000 on lapsed, kellest paljud reisisid üksi, kuna nende vanemad tapeti või kuna nad lahutati oma perekonnast;
- 1. mõistab teravalt hukka ajakirjanike Wa Lone ja Kyaw Soe Oo meelevaldse vahistamise ja süüdimõistmise Arakani osariigis valitseva olukorra kajastamise eest; kutsub Myanmaris ametivõime üles nad viivitamata ja tingimusteta vabastama ning loobuma kõikidest süüdistustest, mis on esitatud nende vastu ja kõikide teiste isikute vastu, kes on meelevaldselt kinni peetud, sealhulgas poliitvangide, inimõiguste kaitsjate, ajakirjanike ja meediatöötajate vastu üksnes seetõttu, et nad kasutasid oma õigusi ja

vabadusi;

2. mõistab hukka eelkõige Myanmaris sõjaväe ja julgeolekujõudude poolse igasuguse hirmutamise, ahistamise ning väljendusvabaduse piiramise; rõhutab, et meediavabadus ja kriitiline ajakirjandus on demokraatia, hea valitsemistava edendamise, läbipaistvuse ja vastutuse olulised alustalad, ning kutsub Myanmaris ametivõime üles tagama ajakirjanikele ja meediatöötajatele tingimused, mis võimaldavad neil teha oma tööd, kartmata hirmutamist või ahistamist, põhjendamatut vahistamist või süüdistuse esitamist;
3. kordab üleskutset Myanmaris valitsusele, et too võtaks tagasi oma otsuse peatada koostöö Myanmaris inimõiguste olukorraga tegeleva ÜRO eriraportööriga ning võimaldaks riigi ja rahvusvahelistele meediaorganisatsioonidele, inimõiguste kaitsjatele, sõltumatutele vaatlejatele ja humanitaarorganisatsioonidele, eriti ÜRO eriraportöörile, täielikku ja takistusteta pääsu Arakani osariiki ning tagaks meediatöötajate turvalisuse ja julgeoleku;
4. väljendab sügavat muret sõnavabadust piiravate repressiivsete õigusnormide kuritarvitamise pärast; palub Myanmaris ametivõimudel kehtetuks tunnistada ja läbi vaadata kõik sellised seadused või neid seadusi muuta, mis ei vasta rahvusvahelistele standarditele ning millega kriminaliseeritakse ja rikutakse väljendusvabaduse, rahumeelse kogunemise ja ühinemisvabaduse õigusi, sealhulgas 1923. aasta riigisaladuse seadus; kutsub Myanmaris valitsust üles tagama, et kõik õigusaktid oleksid kooskõlas rahvusvaheliste standardite ja kohustustega;
5. mõistab teravalt hukka laialt levinud ja süstemaatilised rünnakud rohingjade vastu, mis on toime pandud Katšini, Arakani ja Šani osariikides Tatmadaw ja teiste Myanmaris julgeolekujõudude poolt ning mis IIFFMMi teatel kujutavad genotsiidi, inimsusvastaseid kuritegusid ja sõjakuritegusid – need on kõige raskemad inimõiguste rikkumised; on sügavalt mures selle pärast, et Myanmaris valitsuse toime pandud inimõiguste rikkumiste raskus ja ulatus kasvab;
6. väljendab uuesti jätkuvat toetust rohingjadele; kutsub Myanmaris valitsust ja julgeolekujõude veel kord üles viivitamata lõpetama jätkuvaid rohingjade ja rahvusvähemuste vastu Põhja-Myanmaris suunatud rikkumisi, tapmisi, omandi hävitamist ja seksuaalvägivalda ning tagama, et Myanmaris, eelkõige Arakani, Katšini ja Šani osariikides, valitseb julgeolek ja õigusriigi põhimõte; tuletab Myanmaris ametivõimudele meelde nende rahvusvahelisi kohustusi neid tegusid uurida ja nende eest vastutavatele isikutele süüdistus esitada; nõuab tungivald, et Myanmaris valitsus ja eelkõige riiginõunik Aung San Suu Kyi mõistaks ühemõtteliselt hukka igasuguse viha õhutamise ning võitleks rohingjade ja teiste vähemusrühmade vastu suunatud sotsiaalse diskrimineerimise ja vaenulikkusega;
7. võtab teadmiseks IIFFMMi järeldused ja toetab tema soovitusi; väljendab heameelt hiljutise otsuse üle, et Rahvusvaheline Kriminaalkohus võib mõista kohut seoses rohingjade väidetava Myanmaris Bangladeshis küüditamisega; tunnustab siiski, et inimõiguste rikkumiste täieliku ulatuse uurimiseks on veel vaja ÜRO

Julgeolekunõukogu pöördumist Rahvusvahelise Kriminaalkohtu poole; kutsub Rahvusvahelise Kriminaalkohtu peaprokuröri üles alustama selles küsimuses eeluurimist; palub, et ÜRO Julgeolekunõukogu pöörduks Myanmaril olukorra küsimuses Rahvusvahelisse Kriminaalkohtusse viivitamata; toetab IIFFMMi ja inimõigustega tegelevate ASEANi parlamendiliikmete nõudmist, et vastutavate sõjaväekindralite tegevust uuritaks ja neile esitataks süüdistus;

8. kutsub Euroopa välisriikide ja liikmesriike üles seisma mitmepoolsetel foorumitel selle eest, et Myanmaris kuritegusid toime pannud isikud võetaks vastutusele; nõuab, et EL ja liikmesriigid võtaksid juhtrolli ÜRO Julgeolekunõukogus nõutud reaktsiooni osas, et pöörduda Myanmaril olukorra küsimuses Rahvusvahelisse Kriminaalkohtusse, ning samuti võtaksid juhtrolli ÜRO Peaassambleel ja ÜRO Inimõiguste Nõukogu eelseisval 39. istungjärgul ning suurendaksid jõupingutusi selleks, et kiiresti luua rahvusvaheline, erapooletu ja sõltumatu vastutusmehhanism, et toetada väidetavate jõhkrate massikuritegude uurimist ja nende eest vastutajatele süüdistuse esitamist;
9. kordab üleskutset ÜRO Julgeolekunõukogule kehtestada Myanmaril suhtes ülemaailmse laiaulatuslik relvaembargo ning peatada kõikide relvade, laskemoona ning muu sõjalise ja julgeolekuvarustuse kõik otsesed või kaudsed tarned, müük ja üleandmine, sealhulgas transiit ja ümberlaadimine, samuti koolitus ning muu sõjalise ja julgeolekuabi andmine; nõuab tungivalt, et ÜRO Julgeolekunõukogu võtaks raskete kuritegude eest rahvusvahelise õiguse alusel arvatavasti vastutavate isikute suhtes vastu individuaalsed sihipärased sanktsioonid, sealhulgas reisikeelud ja varade külmutamine;
10. palub komisjonil kaaluda uurimist kokkuleppes „Kõik peale relvade“ ette nähtud mehhanismide alusel, et vaadata läbi kaubandussoodustused, millest Myanmar kasu saab;
11. tunneb heameelt selle üle, et nõukogu võttis 26. aprillil 2018 vastu õigusraamistiku sihipäraste piiravate meetmete jaoks ametiisikute vastu, kes on vastutavad inimõiguste raskete rikkumiste eest, ja tugevdas ELi relvaembargot ning 25. juunil 2018 kehtestati esimene isikute loetelu; nõuab tungivalt, et nõukogu kehtestaks reisikeelud, sihipärased rahalised karistused ja varade külmutamise Myanmaril ametiisikute vastu, kelle IIFFMM on tuvastanud jõhkrate massikuritegude eest vastutajatena;
12. tuletab meelde, et tuhanded rohingjad, neist paljud lapsed, on riigisisised põgenikud ning vajavad hädasti humanitaarabi ja kaitset; nõuab kogu riigis kiiret, takistamatut ja piiranguteta juurdepääsu humanitaarabi kohaletoimetamiseks; nõuab kindlalt, et Myanmaril valitsus tagaks neile, kes soovivad oma kodumaale naasta, turvalise, vabatahtliku ja inimväärse tagasipöördumise täielikult ÜRO järelevalve all;
13. nõuab, et EL, selle liikmesriigid ja rahvusvaheline üldsus rahuldaksid vajaduse ulatuslikuma ja pikaajalise humanitaarabi järele Bangladeshis viibivate rohingjade seas ja nende vastuvõtvates kogukondades;
14. tuletab meelde, et vägistamine ja seksuaalvägivald on Katšini, Arakani ja Šani osariikides korduvalt iseloomustanud tsiviilelanikkonna vastaseid rünnakuid; nõuab, et

EL, eelkõige komisjoni kodanikukaitse ja humanitaarabioperatsioonide peadirektoraat (ECHO) ning ELi liikmesriigid tagaksid rohingja tüdrukute ja naiste parema kaitse soolise vägivalla eest;

15. tuletab meelde, et põgenikelaagrites on vaja osutada arstiabi ja psühholoogilist abi, eriti abi, mis on kohandatud vähekaitstud rühmadele, sealhulgas naistele ja lastele; nõuab rohkem tugiteenuseid vägistamise ja seksuaalsete rünnakute ohvritele;
16. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon Myanmar valitsusele ja parlamendile, riiginõunik Aung San Suu Kyile, Bangladesh valitsusele ja parlamendile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, komisjonile, ELi liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, ASEANi peasekretärile, ASEANi valitsustevahelisele inimõiguste komisjonile, Myanmari inimõiguste olukorraga tegelevale ÜRO eriraportöörile, ÜRO pagulaste ülemvolinikule ning ÜRO Inimõiguste Nõukogule.